

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.
A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a laptulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minder hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyomdájában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Egy szó a földmivelésügyi miniszteriumhoz.

Nagy fontossággal bír azon körülmény, mert a gazdaközönség érdekében fekszik, hogy kvantitativ és kvalitativ lehetőleg pontosan meghatározassék, minő az aratási eredmény; kiváló hordérral bír ez megyénk gazdaközönségére nézve, hol igen sokaknak egyedüli jövedelemforrását képezi a gabona eladásból kapott érték. A termés minősége és mennyisége nagy sullyal bírván az árképződésre, a gazdának, hogy meg tudja ítélni egy bizonyos időpontban előnyös-e gabonáját eladni, vagy lehet-e a valószínűség szerint áremelkedésre kilátása, sok egyéb tényező között tájékozva kell lennie az átlagos termés mennyiségéről és minőségéről is. S ami fő, tájékozva kell lennie olyan időben, mikor learatott, mikor tehát a legtöbb gazda kénytelen gabonája hamaros értékesítésére gondolni, hogy lefizesse az adót, melyért aratásig valahogy csak elvártak, törleszse adósságát, bevásároljon egyetmást s megmaradt kis pénzét eltegye a téli időre, vagy ha tudja, gyümölcsöztesse.

Tudjuk, hogy a kisgazdák kevésbé intelligens része — pedig ez szorul leginkább rá a támogatásra — mennyi veszedelemnek van kitéve; ha összegyűjtötte kis gabonáját, száz kéznél utána, persze nem a gazda, hanem a saját haszna érdekében. Ily körülmények között a gazda nem tudja mit tevé legyen, eladja-e gabonáját vagy várjon?

Jó szolgálatokat tenne ez irányban a M. U. által felvetett azon eszme, hogy az aratási eredmények adatai hivatalos alakban az aratások után mihamarább közzétéssenek; s ez a hivatalos kimutatás azonnal küldessék meg a gazdaközönség körében való terjesztés céljából az összes községeknek. Ezek a hivatalos adatok — melyek természetesen a legnagyobb pontossággal kell, hogy elkészíttessenek — ha biztos alapot a gazdának nem is nyújthatnak, mindazáltal elég megbízható tájékoztatóul szolgálhatnak arra, hogy bizonyos időpontban milyen ár az, amit visszatartások a saját érdekükben nem szabad.

Erre vonatkozólag a M. U. a következőket írja:

A M. U. hasábjain lett néhány nap előtt

sürgős kérelem intézve a földmivelésügyi kormányhoz, hogy az aratás eredményeiről gyűjtött hivatalos adatok minél előbb közzétéssenek.

A fölhozott példa annyira frappáns volt, hogy alig akad ember ma már, a ki ezt tudva, ne ismerné el azon szolgálat fontosságát, melyet a hivatalos uton szerzett adatok közzététele a gazdaközönségnek tesz.

A miniszterium, ezen kimutatások fontosságának tudatában, mihelyt a több kalászos termények érési ideje bekövetkezett, tehát már május hó közepétől, hetenkint szedte be az adatokat az állandó gazdasági tudósítóktól s a terményeknek közvetlen aratás előtti és aratás alatti állapotáról hetenkint adott ki jelentéseket. Így volt ez tudunkkal a mult év nyaráig.

Ez a gyakorlat azonban már a mult évben megszűnt s ez idő szerint csak kéthetenként gyűjtetnek az adatok s tétetnek közzé a kimutatások, úgy, hogy a nyilvánosság alig 2—3-szor vehet tudomást a termények fejlődése, érése és aratásáról.

Azt pedig nemcsak gazdának, hanem laikusnak is fölösleges magyarázni, hogy egy hét alatt is mily nagy változások állhatnak be a vetésekben az aratást megelőző egy hónap alatt, úgy a mennyiséget, mint a minőséget illetőleg.

Alig volt megmagyarázható tehát azon intézkedés, mely a heti hivatalos adatgyűjtéseket és jelentéseket beszüntette, illetve azok megjelenését két hétre tolta ki. Annyival kevésbé, mert a mult éven már úgy a gazdaközönség, mint az üzleti világ el kezdte ismerni a hivatalos jelentések hitelt érdemlő, mindenek felett pedig pártatlan voltát.

Magyarország gazdaközönségének közóhaját véljük tehát tolmácsolni, midőn sürgetjük, hogy a heti jelentések ismét rendszeresíttessenek s hogy a nagyközönség a vetések fejlődéséről lehető összefüggő képet nyerjen.

A miniszter mult évről kiadott jelentése szerint a vetési jelentéseknek célja, a termények fejlődési viszonyainak mintegy nyilvántartása. Hosszu időközeli felvételekkel pedig folyton változó viszonyokat nyilvántartani nem lehet.

Nem hallgathatjuk el azonban, azon nézetünket, hogy ha a gazdaközönség maga is nagyobb érdeklődést tanusitana az aratási informá-

ciók iránt, sokkal könnyebb volna az információszolgálat berendezése.

Ausztriában és Németországban az információszolgálatot különféle gazdasági egyesületek látják el. Az előbb említett országban a miénkhez hasonló hivatalos aratási statisztikai jelentések nincsenek is rendszeresítve. A gazdasági egyesületek azonban a maguk hatáskörében úgy szervezték a tudósítói szolgálatot, hogy tudósításaik az üzleti körök által is elfogadottnak.

A mi statisztikai intézményünk jobb ennél, mert hatóság kebelében működik s az érdekeltség vádjáról semmi körülmény között nem illethető. Azonban a mi gazdasági egyesületeink is részt vehetnének az adatgyűjtési és információszolgálatban legalább oly irányban, hogy a mennyiben a hivatalos tudósítás hézagossnak, vagy az ő vidékükre meg nem felelőnek látszik, azt helyreigazítsák.

A fejlemények napról-napra oda utalnak bennünket, hogy aratási információ intézményeinket lehetőleg tökéletesítsük és mennél több terményre kiterjesszük. Ellen esetben a gazda a tözsdéi tendenciózus híreszteléseknek lesz áldozatává és sohasem a valódi konjunkturák szerint, tehát reális számítással, hanem vakon lesz kénytelen terményeit értékesíteni.

A delegációk. A közös ügyek tárgyalására kiküldendő bizottság tagjainak megválasztása a mostani ülészakra az országgyűlésen csak összel, közvetlenül a delegációk egybehívása előtt történik meg, mivel az országgyűlést jelenlegi első ülészakában a hét folyamán — valószínűleg már holnap szerdán, — szeptember hó 26-áig csupán elnapolják s csak a delegációk tárgyalásainak befejeztével zárják be ezen első ülészakot és nyitják meg rögtön rá a másodikikat.

A köztutak ügye. „A B. C.” értesítése szerint a jövő évi költségvetés előterjesztésével egy rövid novella is fog a ház elé terjesztetni a miniszteriumok hatáskörének módosításáról. E novella értelmében 1893. évi januárius elsejétől kezdődőleg az összes köztuti ügyek a kereskedelmi miniszteriumból a belügyminiszterium hatáskörébe fognak jutni. A kereskedelmi miniszterium egyéb tekintetben való módosítása egyelőre nincsen kilátásba helyezve.

A „BÁCSKA” tárcája.

Urambátyám.

Urambátyám! kelmed mint a

Lepke olyan csapodár:

Valamennyi szép asszonyhoz

Ölésre, csókra jár.

Pedig hány szép lány virul itt:

Közülök válasszon!

Öcsém uram! — szeretőnek

Csak legjobb az asszony!

Virág a lány, melynek még nincs

Fölpattanva bimbója,

És mit ér a bimbó, hogy ha

Nincs kábitó illata?

Festett virág az asszony, hogy

Illatot árásson! . . .

Öcsém uram! — szeretőnek

Csak legjobb az asszony!

A lány csókja, ölése

Nem úgy íget, mámorit . . .

De kábulttá léssz, ha szívod

Egy szép asszony csókjait!

Ezen mintha paradzs volna,

Enyhe ságár azon . . .

Öcsém uram! — szeretőnek

Csak legjobb az asszony!

Ha lány volna a szeretőm,

Még az lenne a vége,

Hogy becsalna szép lassacsán

A házasság révébe! . . .

Hova lenne akkor, hova

Annyi szép kalandom? . . .

Öcsém uram! — szeretőnek

Csak legjobb az asszony!

Szabodka Gyula.

A TURISTASÁG KÖRÉBŐL.

Ama kérdésre: Van-e a turistikának multja? A felelet: igen is van, sőt multjának gyökerei az ó-korba vezetnek az érdeklődőket. Az ó-korban is akadtak olyanok, akik tudományos szempontból utazgattak, így pl. Herodot (484-ben Kr. előtt), Polybios (204—122-ig Kr. e.), Strabon (66 Kr. e. — 24 Kr. u.), Plinius (Kr. u. 62—114-ig), de hogy turista-egyesületek lettek volna, nyomát sehol sem találjuk, aminek valószínű oka az, hogy a közlekedés nem volt oly kényelmes, mint manapság, meg aztán a nyelvek is nagyon különbözők voltak és így aztán az utazó egyik vagy másik tárgyról nem is tájékozhatta magát (Polybios). Volt azonban még más oka is annak, hogy a turistikát csak egyesek gyakorolták, az t. i. hogy a természeti szépségek iránti fo-

gékonyág és lelkesedés csak egyesekben volt kifejlődve; továbbá, mivel félték a hegyektől, amennyiben azt hitték, hogy istenek hegyeken laknak s ebből kifolyólag a hegyeket szent helyeknek tartották. Így szent hely vala az Ararat és a Sinai hegy. Ceylon szigetén a 2150 méter magas Samanala vagy Adams-pik szent hegy vala, mert állítólag innét szállott fel Buddha és hátrahagyta a mai nap is látható 1½ méternyi lábnyomait. Mohamedán hagyomány szerint ugyanazon hegyen tartózkodott Ádám, a paradicsomból való kiűzetése után. Zoroaster hivei a Kaukázus legmagasabb csucsat, az 5500 méter magas Elbrust szent hely gyanánt tisztelték.

A görögök hite szerint az óriások, a hegyi és erdei szellemek, mohleányok hegyek között vagy erdőkben laktak, akiktől való féltükben kerültek a hegyeket, erdőket s völgyeket s mindannyit szent helyekül tartottak. Az óriások szerintők képesek voltak a hegyeket felforgatni, gördíteni, szétrepesztetni, s innét erednek a hegyfölgató, hegyhántó, hegygörgető, bécrepesztő, sziklavető óriások elnevezései.

A Helikon, a Parnassus, az Olympus és az Ida hegy Kréta szigetén mind nagy tiszteletben állottak. Az Olympuson vasházakban laktak az istenek s a nap bizonyos szakában mind összejöttek Zeusznel, a főistennel s az együtlet kellemeit élvezték. A Sziciliában fekvő Aetna tűzhányó hegy a mythologia szerint Vulkan felszemű legényeinek, a Cyklopsoknak volt a tanyája.

A görögök azt hitték, hogy az Alpeseken tul nem emberek, hanem csodateremtények laknak. A svájci Pilátus hegy megmászása még a 14. században is szigorúan tiltva volt, mert azt hitték, hogy a hegy tetején levő kis tóban van elstülyesztve Pilátus, s valahányszor követ dobnak bele a tóba, Pilátus felkavarja a tó vizét, vihart támaszt és elönti a vidéket. Fel van jegyezve, hogy 1387-ben Luzernben 6 papot tartós fogságra ítélték, mivel a Pilátus hegyét a tilalom ellenére megmázták, sőt mondják, hogy egyeseket csak azért, mert a tóba követ dobtak, fejvesztéssel büntettek.

Vármegyei közgyűlésre meghívó.

Ő méltósága a vármegyei főispán ur, a bajazombor-ujvidéki helyi érdekű vasut kiépítése tárgyában a múlt évi december 22-én tartott törvényhatósági közgyűlésen kiküldött bizottság jelentésének és még néhány sürgősebb tárgyalást igénylő ügynek elintézése tekintetéből rendkívüli közgyűlés összehívását találván szükségesnek, ennek határnapjával folyó évi július hó 25-ik napjának reggeli 9 óráját tűzte ki. Ezen közgyűlés a vármegye székházának nagytermében fog megtartatni.

Ezen közgyűlés tárgyai:

Beltügyi miniszteri intézkedés, melylyel I. Ferenc József Ő császári és kir. apostoli Felsége Magyarország és társországi királyává koronázásának 25-ik évfordulója alkalmából veretett emlékérem egy példánya megküldetik.

Beltügyi miniszteri intézkedés, Tóth Ferenc és társai petrovszellői lakosoknak Petrovszellő község bírójának a legeltetés tárgyában tett sérelmes intézkedéseit panaszoló távirata ügyében.

Schmausz Endre alispán ur elnöklété alatt kiküldött bizottságnak a baja-zombor-ujvidéki helyi érdekű vasut kiépítése tárgyában jelentése.

Brassó vármegye közönségének átirata a szegény árva utadójának mérséklése tárgyában a képviselőházhoz intézett felirat pártolása tárgyában.

Alispáni előterjesztés Cséb és Palánka községek közötti felelőtlen utkaparóházhöz szükséges területnek megszerzése iránt.

Alispáni előterjesztés az almási vasuti állomáshoz vezető vasuti feljárónak kiépítése (ugy ezen építkezéssel kapcsolatosan a mélykúti és jankováci beágazó utzakaszkok kiépítésének elrendelése illetve engedélyezése) iránt.

Főispán ur őméltóságának értesítése, hogy dr. Buday Pál ideiglenes minőségű főispáni titkár ezen állására véglegesen kinevezte.

A zombori takarékpénztár értesítése, mely szerint a betétek után folyó évi augusztus hó 1-től csupán 4 1/2% kamatot fog számítani.

A vármegye alispánjának jelentése Ő-Sztopár község tulajdonát képező pusztai eladási ügyének állapotáról.

Kucura község folyamodványa, melyben a kéménysépről szóló 1820/1885. számú megyei szabályrendelet 2. §-a módosítása mellett Kucurát kéménysépről tartása tekintetében önállóítani kéri.

Balassa András és társai petrovszellői lakosoknak az ottani képviselőtestület által a legeltetés rendezése tárgyában 88/1892. sz. a. hozott határozat elleni felelőzése.

Kriszhaber Adolf kis hegyesi lakosnak a Tiszaföldvár község képviselőtestülete által folyó évi 100. illetve 105. számú s felelőző birkáit a községi legelőről kitiltó határozatai ellen beadott felelőzése.

Kolluth község képviselőtestületének a község tulajdonát képező regále-kötvény értékesítése tárgyában hozott határozata.

Bikity község képviselőtestületének a község nevére tilkvezett legelő tulajdonjogának tilkvi kiigazítása tárgyában hozott határozata.

Ő-Kér község képviselőtestületének az 1884. és 1885. évben fizetett földadó többlet tárgyában hozott határozata.

Ő-Kanizsa község képviselőtestületének dr. Király Sándor ügyvéd díjazása tárgyában 111/1891. sz. a. hozott határozata, és a községi elöljáróság ez elleni felelőzése.

Ugyanannak 110/1892. szám alatt hozott ugyanoly határozata és a községi elöljárók ez elleni felelőzése.

Pivnica község képviselőtestületének az u. n. homokgyőrök elcserelése ügyében hozott határozata.

Ő-Becse község képviselőtestületének az urbéri választmány számításai megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése tárgyában hozott határozata és Milassin József ez elleni felelőzése.

Uj-Szivac község képviselőtestületének határozata a népkönyvtári alaphoz 100 frtnak az ifjúsági könyvtár céljaira leendő fordítása tárgyában.

Ő-Morovica községének határozata az ottani nagy utcának befásítása iránt.

Matheovits község határozata az éjjeli őri szolgálat mikénti teljesítése tárgyában, és az ellen Pinkovits Jókó Antal által beadott felelőzés.

Martonos község határozata a nagyréti bérösszeg visszafizetése és az előirányzat törlése tárgyában.

Mosorin község határozata az ottani kisbíráknak rubázzattal való ellátása tárgyában.

Ő-Kanizsa község határozata Lékó Mihályi Julia óvónő korpótléka megtagadása tárgyában és ez ellen nevezett által beadott felelőzés.

Kovii-Szt-Iván község határozata Paunovits Zsiván tanító korpótléka tárgyában.

Mohol község képviselőtestületének egy új községi irnoki állás rendszeresítése tárgyában hozott határozata.

Turia község képviselőtestületének a fogyasztási adó mikénti kezelése tárgyában hozott határozata.

Ugyanannak a vármegye monografiájának megírására kivetett 1/3%-nyi pótdadó tárgyában hozott határozata.

Felső-Szt-Iván község képviselőtestületének az ottani 3-ik tanítói állással egybekötött javadalmazás felemelése tárgyában hozott határozata.

Ugyanannak az ottani népiskolánál rendszeresítendő ideiglenes tanítói állás tárgyában hozott határozata.

Mosorin község képviselőtestületének az ottani községi rendőrség rubázata tárgyában hozott határozata.

Ő-Morovica község képviselőtestületének határozata 1000 frt kölcsön felvétele tárgyában.

Csantavér község képviselőtestületének egy új tanítói állás rendszeresítése tárgyában hozott határozata.

Cséb község képviselőtestületének az ottani rendőrség fizetését szabályozó határozata, s az ellen Herczeg Gyula által közbevetett felelőzése.

Ugyanannak az ottani községi epreskertész és levélhordó fizetését szabályozó határozata.

Cséb község elöljáróságának kérvénye az 1888. évi számadásokban nehezmenyezett 7 frt 70 krnyi összegnek utólagos engedélyezése tárgyában.

Ugyanannak kérvénye az 1887. évi számadásokban nehezmenyezett 44 frt 29 krnyi összegnek utólagos engedélyezése tárgyában.

Temerin község képviselőtestületének az ottani kántorlagnak nádfedéllel leendő betetőzése tárgyában hozott határozata, s az ellen Elme Imre által benyújtott felelőzése.

Csupor Gyula főszolgabíró betérjeszti Tovarisoa községének az 1891. évi felelős örökkel kötött szerződését.

Vojnits István főszolgabíró betérjeszti a volt határvidéki katonai parancsnokság idejéből vett házhelyekre vonatkozó szerződéseket.

Petrovszellő község határozata legelőadó beszédési munkálatok elkészítéséért a pénztárnok és jegyzők jutalmazása tárgyában, és az ellen Balassa András és társai által beadott felelőzése.

Vojnits István főszolgabíró előterjesztése a csajkás-kerületi házhelyek ajándékozása és eladása folytán kiadandó szerződések betérjesztési határidejének meghosszabbítása tárgyában.

Topolya község határozata a volt felelősörök tkvi biztosítékának törlése tárgyában.

Bajmok község 1889. évi közpénztári számadása.

Gákova község 1889. évi közpénztári számadása.

Kovii Szent-Iván község 1890. évi közpénztári számadása.

Pacsér község 1890. évi közpénztári számadása.

Tiszaföldvár község 1890. évi közpénztári számadása.

Karavukova község 1891. évi közpénztári számadása.

Titel község 1891. évi képzés- és nevelési alap számadása.

Kula község 1890. évi urbéri alap számadása.

Kula község 1891. évi urbéri-alap számadása.

Kiskér község 1892. évi pótköltségvetése.

Csantavér község 1891. évi árvapénztári számadása.

Szabolcsi szül. Anisics Erzsébet szülészno oklevélenek meghirdetése.

Néhai Szende Lőrinc volt krusevlyai jegyző özvegyének nyugdíjaztatása.

Kelt Zomborban, 1892. évi július hó 16-án.

Schmausz Endre,
alispán.

Helyi és megyei hírek.

Hírek az érseki egyházmegyékből. Hinger Mihály kulai káplán kalocsai h. teológiai tanár és nagyszemináriumi tanulmányi felügyelő, Kalmár István csantavéri káplán szabadkai elemi iskolai hitelmezőve nevezetett ki. Kápláni minőségben áthelyeztettek: Romich Gergely Katymárról a szabadkai sz. Terézplébániára, Rapp Sebestyén Parabutyról Kulára, Gözöny István Kupuszínáról Zentára, Winkler Pál Karavukováról Hódáságra, Pfaltz Jakab Hódáságról Vaskutra, Kanyó Tamás Szántováról Bikityre, Fiedler Lajos Miskéről Katymárra, Katona István Doroszlóról Kupuszínára, Jaszenovits Gergely Bajmokról Szántovára, Tumbász István Dusnokról Bajmokra, Rauch Mihály Bikityről Karavukovára. — Az újmisések közül káplánokul küldettek: Beringer András Csavolyra, Hervanek Ödön Csantavérre, Hübler Gyula Szentistvánra, Kindl Ferenc Parabutyra. — A növendékpapi konkursuson felvétettek a nagyszemináriumba: Agatyi Bertalan és Budincevics János; — a kis szemináriumba: Kaiser József a VIII. osztályra; Hagel Lajos, Trema Kálmán, Twist Gyula a VI. osztályra; Cziner Ferenc, Fülöp Vendel, Kleiner Nándor, Petres János, Takács Menyihért és Tantos Gyula az V. osztályra.

Kulturmérnökségi felügyelő. A földmívelésügyi miniszter a kulturmérnökség terén életbe léptette a kerületi felügyelői intézményt. A 8 kulturmérnöki hivatalt összesen 3 csoportba osztotta s a 3-ik és 8-ik kulturmérnöki hivatalokhoz felügyelővé Lisznyai Tiharm főmérnököt nevezte ki.

Áthelyezés. Rankovics Gyula kulai járásbírósi irnok a zombori törvényszékhez helyeztetett át.

A Ludovika-akadémiába több megyékbeli fiút foguak fölvenni. Legújában fölvetta a honvédelmi ministerium Kolozsvári Sándor főszolgabírónak Árpád nevű fiát felületés helyre, ugyancsak fölvetettek Gosztonyi József titeli lakosnak Dezső nevű fia és Jánosfi Antal zentai lakosnak Kaszás Antal nevű fogadott fia, utóbbi kettő azonban csak másodsorban jelöltetett ki, de kinevezési, ingyenes helyre.

Értesítés. A szegedi m. kir. bábaképző-intézetnél a legközelebbi — október hó 1-én kezdődő magyar német tanfolyamra 12 tanuló részére egyenkint 40 frnyi állami ösztöndíj van rendszeresítve. Felhívom mindazokat, kik azt elnyerni óhajtják, hogy a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministeriumhoz intézett, keresztlevéllel, erkölcsi és szegénységi bizonyítvánnyal felszerelt bélyegtelen folyamodványukat aug. hó 31-ig hozzám nyujtsák be. Szegeden, 1892. július hó 17-én. Dr. Mann, igazgató tanár.

Ösztöndíj-pályázat. A magyar izr. kézmű- és földmívelési egyesület a budapesti állami középiskolánál alapított több rendbeli 60—120 forintos ösztöndíj-pályázatot hirdet. — Ez ösztöndíjakra oly izr. vallású, vagyontalan és 15-ik életkoruk betöltött tanuló pályázhatnak, a) kik az állami középiskolákban már rendes tanulók; b) kik a középiskolák négy alsó-osztályában jó bizonyítványt nyertek; c) iparosgegedek s mindazok, kik az előirt felvételi vizsgálatnál kellő készséget tanusítanak. Általában szükséges, hogy a belépni kívánó növendék az általa választott szakcsoportbeli ágban gyakorlatilag foglalkozott legyen s ezt hiteles okmányokkal igazolja. Iskolai, születési- és szegénységi bizonyítvánnyal ellátott folyamodásokat szeptember hó 10-éig kell az egyesület elnökségéhez (Hollóutca 4. sz. a.) benyujtani.

Alapszabályok. A földmívelésügyi magy. kir. miniszter az „Ujvidék sz. kir. városi bortermelek egyetelének alapszabályait jóváhagyta.

Uj táviró hivatal. Obrovac községében a póstahivattal egyesített táviró hivatal nyílt meg.

A rómaiaknál az eddig felhozott akadályokon kívül volt még egy ok arra nézve, miért nem vett nagyobb lendületet a turistika s ez a földmívelés iránti előszeretettük.

A 12 törvény-tábla közül különösen a 7-ik a gazdaszat ellen elkövetett vétkeket a bűntények közé sorolja; aki bármely gabnanemet éjjel lopva leegeltetett vagy levagatott, vagy aki marháját mások vetésére vagy réjtjére küldötte legeltetni, a tizenkét táblás törvény szerint, ha felnött ember volt, felakasztották, ha kiskoru volt, a praetor kénye kedve szerint megverethette. Tehát szigoru törvények gondoskodtak a földmívelők munkája megbecsüléséről. A földmívelésről hozott törvények a legnagyobb kedvezményekben részesíték a földmívelőket. Így, míg a törvénykezés, az esedezők megbüntetése, a kereskedés ünnepnapokon szigoruan tiltva voltak, addig a földmívelésre vonatkozó foglalkozások törvényileg meg voltak engedve, pl. a szántóföldeket bárki háborítatlanul mivelhette vasárnap is. A földet mivelő osztály nagyon sok szabadalomban részesült. Még a földmívelésnél alkalmazott szarvasmarhákat is törvények védték. A törvények ugyanis a szarvasmarhát a földmívelő munkatársának tekinték s nem egyszer kellett számkivetésbe mennie annak, aki ökreit agyonkinozta. A költők s híres tudósok sem szüntek meg ékes szavakkal dicsőíteni a földmívelést. Mindezen körülmények azt eredményezték, hogy Róma minden rendű s rangu fiának keble annyira el volt telve a földmívelés iránti előszeretettől, hogy e tekintetben semmi különbség sem volt a patriciusok és plebeiusok, gazdagok és szegények között s hogy annyira hozzászórtak telkeikhez, hogy béke idején csak minden 9-ik nap mentek a városba a foglalkozásokhoz szükséges tárgyak beszerzése céljából. Szabadidejüket is a gazdaság körül bibelődve töltötték s így a turistásra csak nagyon kevesen gondoltak.

Magyarországban már nagyobb hajlam mutatkozott a turistaság iránt. Utazókról, a mai értelemben nem szólhatunk ugyan s még kevésbé emlékeztünk utleirókról; annyi azonban tény, hogy honfoglalásuk idején bíresek voltak már helyismeretükről az ősök s térképek

nélkül is kitűnően tudtak tájékozódni egyesek oly országokban és oly vidékeken, hová akkor tettek be lábukat először. Egy portyázó magyar katonának helyismerete aligha többet nem ért egy-egy könyvei közé temetkező szobatudós geográfiai följegyzésénél.

Kronikáink, okleveleink magyar embereknek idegen országokba tett utjáról már az Árpádok idejében sem ritkán emlékeznek ugyan; s maig ismert több száz utazónak névszerint való felsorolása ez alkalommal távolról sem tartozhatik feladatunk közé. Csupán néhány lapot szakítok ki a magyar földrajz történetéből, hogy részletesebb példaként lássuk, különböző századokban mi módon és mi célból keltek vándorokra egyes magyarok. A középkor éltető elemének, a vallás terjesztésén kívül, hazafias nagy cél is lelkesítette az első utazót, Julián dömés barátot, kinek kalandjairól némileg bővebb tudósítás maradt ránk. Magyarokat keresett Nagy-Magyarországban, melyet a távol keletre helyeztek az ő korabeli kronikák. E magyarokat a keresztény hit fölvetelére s talán a törzsnéphez való csatlakozásra akarta bírni. 1236-ban negyedmagával indult el hazánkba. Ötven napig tartózkodtak Szikbia nevű tartományban; ahol a fejedelemlenk 100 felesége volt s ezek közül az első pártfogásába vette a karavánt s nemcsak jó tanácsokkal, hanem a szükségesekkel ellátva bocsátotta őket további utjokra. Sok szenvedés után értek a Kaspi tó nyugati oldalán lakó alánokhoz, kikről azt írja Julián, hogy azok, kiket ott keresztény név alatt ismernek, azon edényből, melybe csak éger talált döglenni, vagy amelyből kutya evett, se nem esznek, se nem isznak, míg papjuk föl nem szentelte. Félévig laktak itt; fakalakat s más apróságokat készítettek, hogy azok eladogatásával egy kis köleskásához jussanak s étlen, szomjan el ne vesszenek. Innét tovább utazván, 37 napon át voltak csak öt napra szánt kenyérrrel kellett beérniök. Végre föltalálta magyarjait. Házirol-házra hívták vendégségbe. Visszantartában 15 napig hajózott a Volgán, melynek partjain a mordvinok országa feküdt, ahol a vitez ember mindig maga előtt viti megölt ellenségének koponyáit, hol koponyákból isznak s hol nem sza-

bad házasodni a legénynek, míg ellenséget nem ölt. Ma tehát Juliánt kell tartanunk az első magyar utazónak, ki nyomorúságos körülményei közt is megközelítette azon célt, melyet maga elé tűzött. December 27-én lépte át ismét hazánk határait.

A második magyar turista N. Lajos egyik főembere, György vitez volt, akit vitezége miatt fiatal korában sok kinttítés ért, de később annyira megromlott erkölcsileg, hogy körülbelül 250 gyilkosság terhelte lelkiismeretét s e miatt kénytelen volt Spanyolországba, Szt. Jago Di Compostellán át Irlandba zárandokolni Patrik purgatóriumába.

Ugyanide zárandokolt a harmadik magyar turista is, Tar Lőrinc.

A hittérítés vágya vezérelte Eskandel Mátét Kinába, a Nagy csatorna melléke, ahol ellenségei, a boncok meggyilkoltatták. — Oroszországba utazott Mátyás király egy követe, Iván vagy János diák 1488-ban, a honnan szerencsésen vissza is érkezett. Ez félszázaddal előbb ismertette Oroszországot, mint Herberstein.

Pécsvárady Gábor ferencendi szerzetes 1514-ben a szentföldre ment s utját, melyet latin nyelven Bécsben ki is nyomtatott, 1517-ben fejezte be.

A XVI. századtól kezdve már térképeket használhattak utazóink, amennyiben a nyomdak ezeket is hozzáférhetőkké tették. De ezek a térképek olyanok lehetnek, mint amelyet Arany János ír le a „Nagyidai cigányokban“ következőleg:

Képzeltetni milyen nagy volt az a levél, A melykre, festve, egész ország lefér! Város, falu, erdő, hegy, folyóvíz, patak. Még hal is a vízben és az erdő vadak. Voltak azon galyák, hullánuhányó tenger. Bozontos hegyek, mint egy-egy gubás ember. Kaeskaringsó folyók találmura — mint a Dinnyeföldön, mikor széllyelfut az inda.

Kakas István Perzsiában volt követségben, akit halálos beteggé tettek a kiállott fáradoalmak és nélkülözések; Labidsában a tenger partján el is bunyt 1603.

Melléklet a „Bácska“ 56-ik számához.

A zombori népkör vasárnap ünnepelte meg 15 éves fönállását. Az ünnepet a kör testvéregylete, az iparosdalárda rendezte. Koncert és tánc volt a kör helyiségének kertjében. Publikum nagy számmal vett azon részt, olyannyira, hogy nem akadt elég asztal és szék a vendégek számára. A tulajdonképeni jubileumnak Zsuffa Vince gym. tanár s ipartestületi jegyző szentelt pár pillanatot, a midőn a szünóra alatt egy pohárköszöntőben emlékezett meg arról az alkalomról, elmondva röviden pár adatot a kör történetéből s fölköszöntve a kör jelenlegi elnökét, Jakobcsits Mihályt, a ki már több mint 10 éven át áll az egyet élén és vezeti páratlan tapintattal és buzgalommal annak ügyeit. A közönség reggelig táncolt, mulatott. Ez alkalommal felléptek: Schaffner József 50 kr, Szemző István 4 frt 50 kr, Szemző Gyula 4 frt 50 kr, Schmausz Endre 1 frt 50 kr, Heindlhoffer Róbert 1 frt, Pastrovits Károly 50 kr, Egy Mihályné 50 kr, Zsuffa Vince 50 kr, Bosnyák József 50 kr, Bergenthal Arnold 1 frt, Makra György 50 kr, Hiltl Sándor 50 kr, Jakobcsits Mihály 4 frt 50 kr, Vagemann Ignác 50 kr, Titl Ferenc 1 frt. Összesen 26 frt 50 kr.

Esküvő. Ifj. Szemző János titeli szolgabíró holnap (szerdán) vezeti oltárhoz Kerynáján Ergh Jozefin k. a. t. Ergh Mihály községi orvos és földbirtokos leányát.

Uj színház Palicson. A magyar színészet örömlünetet tart e héten Palicson. Thalia tiszteletére emelt és ujonnan ó görög rendszerben épült nyári szinkör a napokban teljes befejezést nyer, eddig 11 színigazgató nyújtotta be folyamodványát a szinkör elnyeréséért; legvalószínűbb a többek közül, hogy Halmay, miskolci színigazgató nyeri el a directoriumot. Már a mult évben egy kisebb társulat tette vonzóvá és látogatottá Palicsot, hogy szabadkaik és szegediek, kivált tünnapon ezrivel szoktak kirándulni. Első sorban Szabadka vár. hatóságának mint tulajdonosnak érdekében fekszik egy subventiót biztosítani a palicsi színházulnatnak, egyuttal remélhető, hogy a magyar színészet egy gépponttal szaporított.

Halálozás. Említettük röviden lapunk mult számában, hogy Apatinban báró Prónay Aurél, apatini ellenörködő főerdész, ott elhunyt. A mint levelezőnk most írja, a község nagy részvétellel vette a gyászbeszéd híret, mert a község már rövid ott tartózkodása alatt is megkedvelte s tisztelte báró Prónayt. A családi gyászjelentés a következő: Özvegy báró Prónay Aurelné született Wimpffen Irma saját nevében és anyósa özv. báró Prónay Istvánné szül. gróf Nádasdy Anna nevében is és ennek gyermei báró Prónay Adorján, gróf Wilezek Edéné szül. báró Prónay Anna, ennek férje gróf Wilezek Ede és ezeknek gyermekei gróf Wilezek Anna, gróf Wilezek Vilmos, gróf Wilezek Frigyes, gróf Wilezek Iphigenia, — báró Prónay Dezsóné szül. báró Prónay Iphigenia és ennek férje báró Prónay Dezsó és ezeknek leánya báró Prónay Iphigenia nevében, — és fivére báró Wimpffen Iván valamint unokahuga és örökbe fogadott leánya Heinrich Hermina nevében is mélyen megsomorodva jelenti szeretett férjének báró Prónay Aurél urnak élete 49 ik évében és boldog házasságuk 21 ik évében folyó évi július 13 án történt gyászos elhunyat. A megboldogult hült tetemei f. é. július 15 én délután 12 és fél órakor Apatinban az evang. egyház szertartása szerint beszenteltetvén f. hó 16 án fognak Asén a családi sirboltba örök nyugalomra helyeztetni. Apatin, 1892. évi július hó 13 án. Aldás és béke lengjen porai felett!

Öngyilkosság. Ujházi Jenő, kádárlegény, nemrégiben Zentára ment Zomborból és ott a napokban fölakasztotta magát. Hátrahagyott levelében azt írja, hogy nagyon szeretett volna jól élni, de az élet csak bánatot hozott neki, így hát inkább itt hagyja ezt a megunt világot.

Kamatok leszállítása. A zombori takarékpénztár a vármegyének egyes jótékony rendeltetéssel bíró betéteire 5% ot fizetett. A napokban azonban tudatta a megye alispánjával a pénzüntézet, hogy aug. 1-től kezdve a vármegye mindennemű betéte után 4 1/2 % kamatot fizet.

október 25 én. A szállásul szolgáló ház kertjében egy fa alatt tették örök nyugalomra, hol egyedül hallgatja a tenger mormolását. Kakas István utazását utitársa Tectander erdélyi szász fiatal ember írta le 1610-ben. Tectander folytatta utját s Tebrisben találkozott is a sah-val. Kimerülten, betegesen jelent meg előtte. A sah kegyesen fogadta az előtte térdre boruló erdélyi ifjút, kit lábailhoz illettet; mielőtt azonban felbontotta volna a neki átadott leveleket, az átnyújtott két kard közül az egyszerűbbel levágta egy eleje vezetett török fogoly fejét; s a másik kard láttára a hasonlótól félt ifjunak mosolyogva mondta: Igy kellene bánniok a keresztényeknek is a törökökkel. Az ifju ezután résztvett a király hadjárataiban is, hová öfelségét elkísérte mind az 500 felesége. Tectander szerencsésen ért haza.

Az a magyar utazó, aki legkedvesebb turista modorban írta le élményeit, volt Szepesi Csombor Márton.

Eder Ferenc magyar utazó 15 évig működött mint hittérítő Dél-Amerikában, a mai Bolivia egy tartományában az indián mooknál. Művét latinul írta le, de csak halála után 8 évvel, 1781-ben adta ki Makó Pál. Dél-Amerikában volt Zakarás János hittérítő is.

Benyovszky Mór gróf utazása ismeretes. Özvegye, kinél nagyobb utat odáig még nem tett magyar asszony, visszatért hazánkba s Vieszkán, Trencsénmegyében 1825-ben hunyt el.

Jelky András bajai fiu kalandjait mindnyájan ismerjük, aki később Budán telepedett le, ahol másodsor is megházasodott.

Az újabb kor utazóit felesleges felemlíteni, azokat nagyrészt ismerni fogják e sorok olvasói.

A 16. században már kezdték a természeti szépségeket dicsérni, egyesek a völgyeket és bérceket, lapályokat szépnék és vagnak, a magas hegyeket és sziklákat pedig szörnyűnek és ijesztőnek mondják. Ugyanígy nyilatkozik a vidékek szépségéről Kiechel ulmi polgár is, aki azon időben bejárta Európa nagyrészét, sőt a szentföldet is.

Ezen korban kezdték a papok, kik a természet szépségei iránt érzékkel bírtak, a hegysek egyes pont-

Ha engem nem visz el az ördög, téged se.

A szöntai (most erősen) árvizes határban esett meg az alábbi szomorú eset. Az u. n. nagykaszálóról hazafelé iparkodott egynéhány sokacember a napokban délután. Zivatar volt éppen kitörőben, a szél erősen zúgott és magas hullámokat vert föl a kiáradt kruskováci réten. Ezen kellett volna átjönni Andrasics Páva és még 3 társának. Az asszony félt persze leginkább, nem mert beletúlni a csolnakba; de Andrasics nem azért katonaviselt ember, hogy holmi zivatartól megijedjen s azzal bátorította a feleségét, hogy „ha engem nem visz el az ördög, téged se!” Végre engedett az asszony, beleült: de alig eveztek a víz közepe felé, a szél fölborította a csolnakot és a négy utas közül odaveszett a 25 éves Andrasics Páva is, a felesége is, sőt egy Brkin Jóna nevű, körülbelül 40 éves ember is. Egy fiatal legényembernek sikerült mindössze kiusznia a nádasig, ott aztán meghuzta magát, a míg segítség nem érkezett.

Öngyilkosság. Kuffer Károlynak hitták s borbélyeség volt Ó Becsén. Megegett vele a napokban az a különös dolog, hogy elhitette magával az életuntságot s rászánta magát az öngyilkosságra. Revolvert vett a napokban s este felé megindult a török-becsei ut irányában ki a szabadba. A mint azonban kiért a városból, végrehajította tétét, halántékon lötte magát. Csőszök vitték be kocsiu a kórházba, de rövid öt perc alatt meghalt.

Zónás koldusok. Zomborban ugyan tilos a koldulás, mert a város maga gondoskodik szegényeiről, de azért éppenséggel nem respektálják a tilalmat. A külvárosokban pl. épp úgy járja a koldulás, mint akár a tilalom előtt. Sőt mert most már valamennyien a külvárosokra vannak utalva (ott nincs rendőr, ki bekisérné őket), hát nagy a konkurrencia, annyira, hogy a város eme kosztosai nincsenek is megelégedve a mesterségük eredményével; kiterjesztik ergő működéstük körét a szomszéd községekre is. Olesó a zóna! Össze koldulnak ők annyit, a mennyit a vasuton kell fizetniük! Hogy kifizetik magukat e kirándulások, bizonyos, mert egyik-másikuk egyre úzi a vándorkoldulást. — Ilyen félt olvasunk egyik vidéki lapban is. Zentai ember Mianovki Mihály s Szegedre jár koldulni. Ennek már nagyobb utat kellett megtenni, mint zombori kollégájának. Szegedről pedig már kiültötték. Ez sem használ. A napokban megint elment, de alig tette be a városba a lábát, a rendőrség letartoztatta és zónáztatta vissza Zentára Isten tudja hányadszor.

Halálozás. A következő gyászjelentést közlik: Szomorodott szívvel tudatjuk rokonainkkal és ismerőseinkkel, hogy felejthetlen nóm, szeretett anyánk, nővérem, menyem, illetőleg sógornók Nagy szül. Szaich Eleonóra folyó évi július hó 11-én délután 3/4 4 órakor, életének 38-ik és boldog házasságának 16-ik évében, súlyos szenvedés után, elhunyt. A boldogult hült tetemei folyó hó 12-én délután 5 órakor fognak az ujjalánkai rom. kath. sírkertben örök nyugalomra tételni. Német-Palánkán 1892. évi július hó 11-én. Nagy Dezsó, férje. Nagy Olga és Imre, gyermekei. Nagy László, ipa. Sorok szül. Nagy Etelek, Nagy szül. Hipp Irma, sógornői. Obalezky szül. Szaich Emma, nővére. Obalezky Hugó, Sorok Gyula, Nagy István, Nagy Géza, sógorai. Aldás és béke hamvaira.!

Ki az anya? A történet még májusban indult meg s kitudja mikor lesz befejezve. Ujvidéken beszált egy ismeretlen asszony a Majlar féle vendéglőbe, nem volt vele más, csak egy pólás gyerek. Úgy este felé aztán az asszony eltitus s nem hagyott mást hátra, csak a pólás gyereket. A vendéglős egy csöpp hajlandóságot sem mutatott a golya iyletén látogatása fölötti örvendezésre. Dehogy is örvendezett! Szaladt a rendőrségre, a hol kiderült, hogy a babának Lajos a neve (bele volt írva a pólába). De hát a másik neve? Nincsen. De a rendőrségnek se tetszett a dolgok iyletén állása, hanem kutatta azóta a gyerek másik nevét, meg az anyját. A napokban aztán megtudta a nevet és kiderítette, hogy valami Bajai Lajosné nevű erzsébetfalvai asszony titkolta el azt és hagyta el a „pubit“. A mamáját megtalálták valami János Irma nevű budapesti hölgy képeben.

Uj hidat akarnak verni a Tiszán Ofner Antal és társai adai lakosok. Folyamodtak az elmunkálatok megengedése iránt s a minisztérium ez ügyben nyilatkozat végett leküldte az iratokat a megyei törvényhatóságának.

Az 1848—49-iki szabadságharcunk gyűjteményének a fővárosi vigadóban lévő rendezősége fölkérte az összes biztosító társaságokat, hogy vidéki ügynökeik által is — mozdítsák elő a 48-as ereklyék gyűjtését. Ezt a praktikus dolgot az aradi muzeum találta föl. A fölkért biztosító társaságok támogatása már azért is nagymérvű lesz, mert a gyűjtemény tulajdonosa kijelentette, szóval és irásban, hogy 25,000 forintot ad magyar hirlapirói nyugdíjalpra és 15,000 forintot az erdélyrészi és a többi magyar közmívelődési egyesületeknek a gyűjtemény vételárából, ha azt a nemzeti muzeum számára megvásárolták, annyi összegért a mennyibe (kimutatás szerint) került az a kiállítás főrendezőjének. A hirlapirói nyugdíjalpra szánt 25,000 frtból ama fővárosi és vidéki hirlapirók is részesülhetnek, a kik nem tagjai a már létező hirlapirók nyugdíjintézetének. A 48-as gyűjtemény által kiadott Honvéd Emlék-lapra előfizetésre felhívó leveleket küldött szét a rendezőség. A felhívás minden volt honvédnek el lett ugyan küldve, de az előfizetés vagy megrendelésre való fölcsó-lítás csak a módosabbaknak szól, mert a rendezőség ezennel tudatja, hogy minden vagyontalan honvédnek ingyen adja a diszes emléklapot, ha az illető az előjáró által aláírt levelében ezt kéri. Gróf Kreith Béla ur által az ország községeinek és egyesületeinek ajándékozott huszezer Kossuth képből még néhány ezer példány áll az ezután folyamodó községek s egyesületek rendelkezésére. Ez életnagyi arkepek bolti ára 1 frt 40 kr. példányonként. A fennmaradó képeket a fővárosi vigadóban lévő 48-as kiállítás látogatóinak ajándékozza a rendezőség. Néhány nap mulva a kiállítás minden látogatója kap egy—egy Kossuth képet.

Ügyvédek értekezlete. A győri ügyvédi kamara egy országos értekezletre akarja összehívni az ügyvédeket. Célja az ügyvédi kar erkölcsi és anyagi érdekeinek megóvása. Ki is van jelölve az értekezlet napjára augusztus hó 13., 14. és 15-ike; helyiségül a győri megyeház nagytermét választották. Augusztus 13-án este leszen az ismerkedő estély a vigadó nagytermében s a tulajdonképeni értekezletet másnap és harmadnap tartják meg. Az előre megállapított napirend főbb pontjai az ügyvédi jogkör kiterjesztése, hivatásuknak kellő színvonalra emelése, az ügyvédi rendtartás reviziója s egyes jogi kérdések megvitatása, minő pl. a bizonyítékok szabad mérlegelése a polg. eljárásban, a létszámkorlátozás, kaució, ügyvédi okiratok bizonyító ereje, közjegyzőkhöz hasonló jogkör, képviselőt, kiképzés, kötelező díjszabás stb. végül annak eldöntése, hogy nem lenne-e szükséges egy országos kongresszus összehívása. Az értekezlet iránt az ügyvédek körében mindenütt nagy az érdeklődés, már is igen sok ügyvédi kamara jelentette be, hogy képviselőket küld az értekezletre.

Műkedvelői előadás Ó-Kéren. Az ó-kéri olvasó egylet július hó 21-én főtisztelendő Lajthay N. János plébános és kaszinói elnök urnak Kupuszina községébe való távozása alkalmából tisztelete és szeretete jeléül az ujvidéki zenekar közreműködése mellett bucsu vacsorával egybekapcsolt műkedvelői előadást rendez. Szinre kerül: „Jeremiás siralmai“. Bohózat egy felvonásban. Irta Vidra Sipka. Személyek: Bibircsókai Tóbiás, józsefvárosi háziur Fejes Ágost ur. Lidi leánya, Kasztner Judith k. a. Skolasztika, vén kisasszony, Bibircsókai testvére, Krumm Emma k. a. Karcsu Pista, Szalay Dezsó ur. Szuszinka Jeremiás, orvos, Pálffy János ur. Jutka cseléd, Krumm Berta k. a. Markos hojzi rendőr, Kasztner Gyula ur. Színhely: szoba Bibircsókynál. Az előadást társasvacsora követi.

A közegészségügyi törvényt revideálják. Az eddigi érvényben volt közegészségügyi törvényt a belügyminiszter, mint hirlík, revideáltatni fogja s legközelebb föl hívja a közegészségügyi tanácsot, hogy a magyarországi viszonyoknak s a kor követelményeinek megfelelő törvényjavaslat-tervezet ügyében tárgyalásokat indítsanak meg.

jain, alacsonyabb hegyek ormain kápolnákat építtetni s ezzel a bucsujáró helyeknek vetették meg alapját. A 16. és 17. századtól már a festők is kezdték hegyi vidékeket háttérül használni, de már a költészet, szépirodalom, meg az építészet is előszeretettel vették alap-tárgyaikat a hegysegekből. A 18. században már akadt egy turista, aki így írt: „Tudjátok, mit tartok én szép vidéknek, sobasem tünik előttem szépnek a lapos vidék, bármily szép legyen is az. Én zuhatagokat, sziklákat, fenyveseket, sötét erdőket, hegyeket, zord fel s alávezető ösvényeket és mellettem borzasztó mélységeket kívánok.“ (Rousseau).

Amily arányban kezdett a természeti szépségek iránti érzék fejlődni s terjedni, oly arányban kezdett a turistika is fejlődni s terjedni.

Tehát a turistika éltető eleme a természeti szépségek iránti érzék. A közlekedési eszközök tökéletesbülésével lassankint a társas eszme is érvényesült s ma már mindenfelé léteznek turista egyesületek. Edes hazánkban is van egy, mely „Magyarországi Kárpát-egyesület“ nevet viseli.

Említettük már, hogy voltak utazók (turisták) az ó-korban is, csak hogy azok főcélja egészen más volt, mint a mostani turistáké. Azok egymagukban, vagy legfeljebb egy-két társ kíséretében utazgattak s főcéljuk volt a tudományosság, vagy hittérítés.

Most a turistaságot inkább szórakozásból úzik s így a sportnak egy neve. Mivel célja elérésére a leg-nemesebb eszközöket használja, mondhatjuk, hogy a leg-nemesebb sport; amennyiben célja elérése közben a testet edzi, a lelket gyönyörködteti, e mellett hazánkat földrajzilag ismeretessé teszi, egyes vidékeken virágzó, hasznos iparágakat szegényebb vidékeken meghonosítva, közvetve a lakosság anyagi jólétét is előzoza, mondhatjuk, hogy a turistika a leghasznosabb sport. De nézzük közelebbről, mennyiben nyújt szórakozást a természet szépsége. A természet — mondja egy jeles esztétikusunk — mint az isteni művész alkotása, egészen véve kétségtelenül a legfőbb szépség, mely mellett minden emberi művész alkotása elenyészik. A természet egészen véve alakjai s tünceményei, nagy-

sága s kicsisége, az ezekben nyilvánuló magasztosságával a kedélyre hat, felemel s magával ragad, lever s megaláz, tiszteletet s bámulatot parancsol, gyönyörköd-tet s örömet gerjeszt; a maga mesterkéletlen egyszerűségében igaz s őszinte. Ez az ó-észövetség réz-kigyója, ha valaki bizalommal fordul hozzá, megváltja szenvedéseitől. Hány zaklatott kedély lelte már föl a természetben azt a lelki nyugalmat, melyet töle a világ el-rabolt. A remek összhang, a változatok különböző árnyalatai, az örök törvény kicsiben és nagyban, a vég-hetetlen nagyság s elképzelhetetlen kicsiség, az előmlő bál fenn és alant a lelket oly ideális világba ragadják, hol megpihen a mindennapi élet küzdelmeiben kifáradt kebel s a szív gyönyörrel eltelve, nemesebben dobog. A természet szépségei iránt fogékonytá tenni az emberi kedélyt, feladata a turistikanak. Mint maga a szép eszméje, melyet szolgál, örvendeztet és nemesít, üdít és gazdagít. Ép lelket s elhez ép testet alkot, mindkettő-nek tápot nyújt egyaránt, erősíti mindkettőt.

„A természet — mondja Göthe — szól az ismerősökhöz, az öt félreismertökhöz s nem ismerősökhöz, szól önmagához s hozzánk ezernyi nyilvánulásában, a figyelmes szemlélőre nem lesz az se élettelen, se néma.“ Benne leljük föl az önzetlent, a tisztát, az ideálist; nem természetes-e tehát, ha az ember szeretettel fordul feléje, amidőn a szép után vágyó érzéke kisebb-nagyobb mértékben kielégítést s megnyugvást talál? melyekben zive vágyainak s egész érzelemvilágának, örömeinek s büjének jelképére s kinyomatára ismer.

De amidőn erősíti a lelket és testet, akkor egy-uttal a tetterőt a nagy természet mintaremekei után való izléses alkotások létesítésére serkentve, emeli az ipart, a közjölétet s így szellemi és anyagi előnyt nyújt, áthidalja az eszmény s a valóság közti tárt, e kettőt hasznosan összeköti egymással. Szóval a turistika a civilizáció egyik kiváló nevelője.“

De nézzük, nem nyújthatna-e a turistaság segéd-kezet a földrajzon kívül más tudományágaknak is.

E kérdésre előre is azt felelem, hogy igen, még pedig olcsószerrel, így a történelemnek, a természettudományoknak s a szépirodalomnak.

Vizbefut. Frank Katalin, Frank Antal apatini lakos 13 éves leánykaja, e hó 16-án délután 3 óra tájt az úgynevezett „Krebswasser“-ben fürdés közben a vizbefutott. A szerencsétlen Frank Antalnak tavaly is éppen ezen időtájt egy 11 éves leánykaja fulladt a vízbe.

Adán veszett ebekkel akadt dolga az elüljáróságnak. A napokban egy 3 éves gyereket mart meg az egyik, mire a szerencsétlent felkötötték Bpestre a Pasteur-féle intézetbe. Ezt az ebet sikerült lebunkóznia, míg egy másik szintén üldözött veszett eb eltűnt.

A korona megtalálásának emléke. Mikor Kossuth Lajos 1849-ben elhagyta Magyarországot, a szent koronát Orsova mellett, a Cserna vize partján ásta el. 1853-ig volt itt elrejtve a korona; szeptember 8-án találták meg. Ő felelős az azon a helyen emlékmű építtetését. E kápolna s környékének fentartása érdekében Szörény megye 1875-ben megkereste a törvényhatóságokat, hogy indítsanak gyűjtést egy, e célra létesítendő alap javára. A fentartás évenként 200 forintba kerül, mely összeget miután eddig csak 362 forint 7 kr. illetve a kamatokkal együtt 700 forint gyűlt össze, — a vallás- és közoktatásügyi miniszter fődözte. Csáky gróf miniszter most felhívást intézett valamennyi törvényhatóságokhoz, hogy jelentsék be, vajjon a jelzett célra indítottak-e gyűjtést, s ha igen, minő eredménnyel jártak; egyúttal elrendelte, hogy ha a törvényhatóságok eddig még nem gyűjtöttek volna semmit, hát indítsák meg pótlólag a gyűjtést s az egybegyűlt összeget terjeszszék föl a minisztériumba.

Eltitolt tankönyvek. A közoktatásügyi miniszter legutóbbi kelt rendeletével Viseci mapa Europae című térképet, miután rajta az osztrák-magyar monarchia még mindig Ausztria elnevezése alatt szerepel, továbbá „Leitfaden zu einem methodischem Unterrichts in der Geographie von Aug. Lüben“ című könyvet, a benne foglalt közjogi tévedések miatt, az összes hazai iskolákban való használatától eltiltotta.

Tudós kisasszonyok. Ilyenek is lesznek most már. Még pedig nem a varrótű és a főzőkanál tudományában jártas kisasszonyok, (hiszen ezek már úgy is nagyon közönséges foglalkozások), hanem pl. az irodalom történetében, a klasszika filológiában, logikában, esztétikában, sőt az orvosi tudományokban is, stb. tudós kisasszonyok. Tervezik már a saját külön leánygymnáziumot oda fűn a fő- és székvárosban. A napokban volt az értekezés ez ügyben s az eredmény az lett, hogy már meg fog az nyilni a következő tanév elején. Az értekezlet az „Elet“ című folyóirat szerkesztősege hívta össze s Bobula János orsz. képviselő volt az elnöke. Vikár Béla szerkesztő vezette be a tanácskozást, ismertette a mozgalmat, mely a társadalom segítségével akarja megteremtetni a leánygymnáziumot. Szerinte ez iskolának kettős célja volna: az első cél általános műveltséget adó, modern önképzés nemzeti alapon, a második cél előkészítés az egyetemre, különösen annak bölcsészeti és orvosi fakultására. Már meg is vannak a tanárok, a kik hajlandók az első években egészen díjtalanul tanítani, (de nagy kópék is lehetnek azok a professzor urak!) A gimnáziummal kapcsolatban a kezűgyességek oktatására is szult fognak fektetni. Az értekezlet, mely nagy hölgyközönség is volt jelen, általános helyesléssel fogadta a leánygymnázium eszméjét s egy bizottságot küldött ki, mely a további lépéseket megtegye, olyformán azonban, hogy már a legközelebbi tanév elején a gimnázium első osztályát meglehessen nyitni. A bizottság felhívást fog közzétenni legközelebb, a melyben a gimnáziumba járnai akarókat jelentkezésre szólítja föl s a feltételeket is közli.

Pályázat gazdasági mű megírására. Az orsz. magyar gazdasági egyesület a földmívelésügyi minisztérium adományából 1000 forint pályadíjat tűz ki az állatbiztosítás kérdésének megoldására szolgáló mű megírására. A műben kifejtendő, hogy az állatbiztosítás állami, vagy szövetségi alapon, kényszer útján, vagy csak fakultatíve volna-e keresztül viendő és mily betegségekre és esetekre terjedjen. A pályaművek 1893. május hó elsejéig nyújtandók be az orsz. magyar gazdasági egyesülethez, Budapest, Köztelek. A pályadíjat csak abszolút becsű műnek adják ki.

Mint hogy a turisták kirándulás alkalmával leginkább találkozhatnak az egyes községek elüljáróival s intelligenciájával, tehát a bíróval, a plebánossal, jegyzővel, tanítóval, nekik nyilik a legszebb alkalom arra, hogy felkérjék őket, hogy világosítsák fel a népet az iránt, mit csináljanak a szántás közben esetleg ekéjük alá kerülő agyagedényekkel, érmekkel, feliratokkal; nevezetesen felvilágosíthatják az iránt, hogy ha érepenz vagy ércárgyakra bukkannak, azt ne reszeljék, se ecetbe ne mártásák, hanem langyos, szappanos vízben tisztítsák meg kis kefével a rápadt földrésztől. A vastárgyakat pedig lenmagolással kenjék be s szárítsák meg, hogy ne rozsdásodhassanak. Az agyag vagy köedényeket ne törjék szét, hanem adják át a hatóságoknak. Feliratoknál készítsenek úgynevezett pacskolatokat, azaz puha, nem kérges papírosz nedvesítsenek meg, azt illesszék a felíratra s aztán kefével pacskolják addig, míg a nedves papíros a mélyedésekbe nem illeszkedik; ha a papíros esetleg elszakad, más papírdarabkával pótolják ki; azután egy másik iv papírosz ragasztóval kenjenek be s azt illesszék az előbbi ivre s kefével pacskolják addig, míg az alsó ivre teljesen rá nem ragad. Azután hagyják megszáradni; mihelyt megszárad, leválják a tárgyról s benne lesz a felirat, az úgynevezett pacskolat, amely aztán bárhova küldhető. Ha a multnak e morzsáit szorgalmasan gyűjtjük, a tudományunk, főképp a történelemnek nagy szolgálatára leszünk, tudva azt, hogy a tudomány képes egyes részekből s ugyszólván a rom morzsáiból kitalálni s életbe léptetni a régen elhunyt egészet.

Ha a turisták kirándulásukkor a bányavárosokat is meglátogatják s a föld méhébe is lebecsátkoznak, szolgálatot tesznek a természeti tudományoknak. Aki bányában még nem volt, az sohasem kap tiszta képet a bányászatról s ezen saját szerű alvilági életéről. Látni fogja ama szánandó, de magában elégedett bányászokat, akik a föld gyomrában, abszolút sötétség honában, megfosztva a nap jótékony sugaraitól, enyhet nyújtó fénytől s élető melegtől, fülledt levegőben, a bányamécs gyengén hímálódzó lángjánál csekély napi bér mellett kaparintgatják s vésik elő kemény sziklák ereiből amaz anyagot, mely a zúzókban morzsákra törődve, a kobók

A hódásági ipartestület beteresztette jóváhagyás végett betegsegélyző pénztárának alapszabályait.

Jégeső, villámcsapás. E hó 13-án délután nagyobb szabású záporosót láthattunk; nálunk csak záporosó volt, de a szomszédos Ó-Szivacon már jég is esett. Pénteken reggel a következő, sokatmondó táviratot kaptuk: „Ó Szivac határának buza, zab és kukoricatermését tegnap délután a jégeső teljesen tönkre tette.“ — Csantavérről meg azt írják lapunknak, hogy ott a villám ütött le 13-án este a zivatár közben. Beütött a Kulcsár János nevű gazdaember tanyájába s a közvetlen közelben levő árpakazalt folyujtotta. A 130 keresztényi árpatermés teljesen odaégett. — A zentai határban az egész vidéket átszelő nagy vihar és záporosó kíséretében a jég nagy károkat okozott pénteken. Mint csantavéri levelezőnk írja, péntek délután 1 óra tájban eredt el a zápor, majd a jég kezdett esni és esett szakadatlanul félórán át. A földeken óriási víztömeg hűpölygött alá. A keresztben álló gabbanemléket elmosta. A jégesőre iszonyú vihar következett, a mely a még álló gabbanemlékek különösen a kukoricában és a zabban tetemes kárt okozott.

A Salánky bankett. Távozó aljárásbíránk Salánky József tiszteletére adott jogászvacsorán, e hó 17-én, a helybeli jogászvilág majdnem teljes számmal megjelent. Mintegy 30-an vettek részt a jól sikerült banketten, melyen feszletlen jókedv uralkodott. Az első felköszöntőt Dömötör Pál járásbíró mondotta, életvén Salánkyt, ki úgy szakértelmével, mint előzőekény kedves modorával nemcsak kartársainak s az ügyvédeknek szeretetét érdemelte ki, hanem mindazon álló gabbanemléket összetartozandósági érzetere, melynek tartósságot és bensőséget kíván. Majd az ünneplés bucsuzott el meleg és érzéletes szavakban kartársaitól s az ügyvédi kartól. Alföldy Árpád dr. az ügyvédek nevében mondott ékes toasztot Salánkyra. A társaság jó zene, jó vacsora s vig poharazás mellett pompásan elmulatott sötét éjféli utáni s hogy a jó hangulat még sok toasztot csalt az ajkakra, azt felesleges mondanunk. A bucsuzó Salánky-nak mi is ösztintén minden jót kívánunk új hazájában.

Torzsa községe pótvásárthatásáért folyamodott. Visszaérkezett most a kérvény a minisztériumtól, az engedély nem adatott meg rája.

Új rizstelepet terveznek ismét a megyében. Birnbaum Jakab és társai deszp.-sz. iváni birtokosok egy 260 holdas, arra alkalmas területen óhajtják a telepet berendezni s most már beadták kérvényüket a szükséges vízművek létesítésének engedélyezése iránt.

Állatorvosok ismétlő tanfolyama. A földmívelésügyi miniszter, mint az előző évben, egy a folyó évben is létesít ismétlő tanfolyamot a törvényhatósági állatorvosok részére. A tanfolyam Budapesten lesz az állatorvosi akadémiában s tart szeptember hó 1-től 16-ig. A törvényhatóságok már a jövő hó 5-éig tartoznak fölterjeszteni a minisztériumhoz a jelentkezők neveit, a kik — ha a költségeket fedezni képtelenek — a minisztérium részéről pénzbeli segélyben is részesülnek.

Nők a vasutnál. Tudvalevő, hogy a magyar államvasutak nöket is alkalmaz pénzügyi, távirati és egyéb hasonló foglalkozásokra. Ezen állások elsősorban a vasutintézet alkalmazottainak özvegyei és leányárvái, valamint szegényebb nyugdíjasok nejei és leányai részére vannak fenntartva. Most már azonban annyira a jelenkező, hogy az állások korlátolt száma mellett azok alkalmazásra nem csak az idő szerint nem számíthatnak, hanem a közel jövőben sem lehet alkalmaztatásra kilátásuk, mert az időnkint beálló gyér üresedések esetére a fentebbiek szerint első sorban figyelembe veendő köréből az előjegyezettek száma oly nagy, hogy újabbak felvételére hosszabb időig nincs kilátás. Énnél fogva a magyar királyi államvasutak igazgatósága ez uton is figyelembevetni kívánja az érdekelteket, hogy kezelőnői állásokra való folyamodványokat figyelembe venni nem képes s azokat minden érdemleges tárgyalás nélkül az illetőknek visszaküldeni lesz kénytelen.

Ügyvédek egy negyedik gyögyszertár fölállítását tervezték. A kérvény most érkezett vissza, de a belügyminisztérium megtagadta azt.

minden poklán keresztül menve, adják az emberiségnek ragyogó eszkereit. A természetrajzi elemeknek természet-tani s chemiai processzusát a holt betűk nem képesek az emberrel megismertetni, de legkevésbé ama hőfokot, mely az ezüstöt a különféle ércetől megtisztítja, tisztán állítja elé. Mindezekről csak annak van fogalma, aki szemével látja. Aki ezt megteszi, hasznára van a természettudományoknak annyiban, hogy ismeretek körét szélesíti.

Ha valaki kirándulása alkalmával egy gyűjtő üvegeket vizs magával s a hegyoldalon lehető rovarokat gyűjtögeti, néha oly rovarokra is akadhat, melyek a ritkábbak közé tartoznak; vagy ha egy nagyobb iv papíros vizs magával s a hegyeken található növények közül egypárt gyökerestől kiasva abba rejt s aztán valamelyik utbasó község tanítójának ad át, nagy szolgálatot végez a természetrajz terén. Ezzel felköltik a botanizálás iránti kedvet egy turistákban, mint a községek tanítóiban, akik a rovarok és növények preparálását magukra vállalnák s időnkint vagy a turisták központi muzeumba, vagy ennek hiányában a megyei muzeumba küldhetnék a talált s kellően preparált rovarokat s növényeket.

A néphagyományok gyűjtésével nyelvészettünknek is szolgálatára lehet a turistika. E hagyományokban, mondákban nyilatkozik ugyanis leghivebben a nép gondolkozása.

Befejezéstül egy magyar turistának, Huszár Károlynak szavait idézzük, aki nem átalotta kimondani: hogy egy hazafi se utazék előbb külföldre, míg hazáját megjárásból nem ismeri, legalább nézze meg előbb a honi fővárosokat, míg idegen fővárosok látására megindul. Nevetséges és szomorú következtések származnak ezen regula elmulasztásából.

Ezek után azon reményben, hogy a turistikának legalább mákszemny hasznót hajtottunk, csevegésünket befejezzük ama kívánsággal, hogy a honi turistika úgy honfaink, mint honleányaink körében minél szélesebb pártolásban részestüljön. Eljen a honi turistika!

Dr. V. A.

Szerencsétlenség. Ehmann József apatini lakosnak József nevű 15 hónapos kis fia az utcán f. hó 17-én d. e. 9 órakor a mint a porban játszadozott, egy prigl.-sz. iváni kocsai által elgázoltatott s a kis fiu ennek következtében pár óra múlva meghalt.

Letartóztatott tanító. Nagy Pál adai kántor-tanító — a mint egy vidéki újság írja — a közérkölciséget sértő vétség miatt letartóztatott, illetékes hatósága meg ennek alapján állásától fölfüggesztette s megindította ellene a feyelmit.

Az ó-sztapári pusztá. A vármegye legutóbbi közgyűléséről szóló tudósításunkban ismertettük az ó-sztapári pusztá ügyét. Hogy a körülbelül 2550 holdas birtok eladó, az már régi dolog. Az első számbavehető ajánlatot a karloviaci szerb nemzeti alap nevében Brankovits György pátriárka tette, a ki 650000 forint vételárat ajánlott a községeknek. Ennek az ajánlatnak alapján már-már perfectté vált az adásvétel. Később azonban Haasz Jakab és Deutsch Lajos budapesti lakosok 200000 forinttal kedvezőbb ajánlatot tettek. Erre azután a pátriárka is hajlandó lett — a kongresszus hozzájárulásával — megadni a 670000 forintot a 2550 holdas birtokért. Ennek alapján a közgyűlés elfogadta az utóbbi ajánlatot, de csak azon föltétel mellett, ha a pátriárka leteszi f. évi július hó 14-én d. u. 5 óráig a 700000 forint bántépnt s hajlandó amaz eléggé kedvező fizetési föltételekre ráállani, amelyeket a Haasz és társa cég is be akar tartani, valamint addig kieszközli a miniszterelnök jóváhagyását. Ellenkező esetben Haasz és Deutsch ajánlata fogadtatik el. A pátriárka nem sokára tudatta az illetékes hatóságokkal, hogy ezek után most már áll az ajánlattól, mert a kitűzött föltételeket nem képes betartani. Így tehát a híres „pusztá“ nevű birtok a Haasz és Deutsch cégnek válik tulajdonává s a mint halljuk a községgel már hónap meg is kötik az adásvételi szerződést s az e hó 23-án tartandó megyei közgyűlésen is sorra kerül az ügy.

Kik vizsgálják meg a gózkazánokat? A földmívelésügyi miniszter körrendeletet küldött a napokban a törvényhatóságokhoz a gózkazánok megvizsgálása ügyében. Ebben kimondja, hogy a kazánok mindig működésük közben vizsgálandók meg, s amennyiben a vizsgáló községek megjelenésekor a gózkazán nem működőnek, tartoznak újól megjeleneni más alkalommal, a vizsgálat megejtése végett. Az ellenőrzést és a felügyeletet a közigazgatási bizottság és ennek megbízása alapján az államépítészeti hivatal gyakorolja. Ezek által a gózkazán tulajdonosok fölhívandók, hogy esetről esetre jelentsék be a helyváltozásokat.

Névváltoztatások. Smigura István szabadkai illetőségű ugyanottani lakos vezetéknevének „Simegi“-re és Simeles Oszkár szintén szabadkai illetőségű ugyanottani lakos vezetéknevének „Szontai“-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

Mémlóvak eladása. A földmívelési miniszter felhívta mindazon tenyésztőket, kik három és fél évet betöltött, de a nyolcadikat évet még meg nem haladt mémlóvakat eladni óhajtják, hogy azokat a minisztérium vezetése alatt álló országos lótenyésztési osztálynál legkésőbb augusztus 20-ig jelentsék be. A királybágtuntali megyékből bejelentendő méneket az erdélyi gazdasági egyesület által rendezendő kiállítás alkalmával fogják Kolozsvárról megvizsgálni.

Művészet és irodalom.

Megjelent a Bács-Bodrogh vármegyei gazdasági egyesület közlönye a Gazdasági Értesítő július havi 7-ik száma a következő tartalommal: Zombor szőlészete. — Gazdasági állapot Bácskában. — Lódijazás. — Löverseny. — Tengeri etetés lovakkal. — A buzamag változtatása. — Vegyes. — Kozma Ferenc. — Kéremek. — Az ó-kéri gazdakör. — Gazdasági tudósítók. — Lakváltozás. — Marhák bélyegzése. — Szállítás a hadsereg részére. — Orsz. kender magyar kender. — Az adai földmives iskola értesítője. — Hirdetések.

A „Magyar Góniusz“ a hercegprímás sajtókezü jegyzetét, melyet a főrendiházban rögtönzött beszédéhez készített, közli. Nem különben méltán keltetett feltűnést az a két kép, melyek a Balatonfüreden időző Stefánia özvegy trónörökösű kiséretét mutatják be. A fényesen kiállított szám ezeken kívül még a következő érdekes tartalommal bír. Kohn David „Az új pénzről“ értekezik szellemesen, és tárgyilagosan. Igen érdekes közlemény továbbá az is, mely a főrendi ház hangulatát és képét tárja az olvasó elé, akkor, midőn Magyarország hercegprímása beszélt. De a legnagyobb örömmel emeljük ki Dóczy Lajosnak „Oláh Nibelungok“ című, szellemi szikrázó novelláját. Ignóus és Versényi György hangulatos költeményi, valamint a 10 képpel illusztrált „Spanyol bikaviadalok“ című, rendkívül érdekes cikk megannyi bizonyítékai a „Magyar Góniusz“ életrealitásának. E számban találjuk továbbá Ferdinand román trónörökös s menyaszszonyának, Victoria edinburgi hercegnének sikerült arcképét és a Belcsév gyilkosainak pörében tartott végtérgepést ábrázoló képet is. Az említettekben kívül a „Magyar Góniusz“ betátoán foglalkozik a napi rendben lévő aktualis eseményekkel, melyeket a leghivatottabb tollak ismertettek, s melyeket a legkiválóbb művészek mutattak rajzokban. Mindezek mellett a „Magyar Góniusz“ a legolcsóbb hétilapok egyike s a közönség, mely méltán érdekli a közvilágosítást, melyek az eseményeket képekben mutatják be, könnyű szerrel juthat a fényes kiállítás lapoz. A „Magyar Góniusz“ előfizetési ára egész évre 10 forint, fél évre 5 forint, negyed évre 2 forint 50 kr. Ujjonnan belépő előfizetőink a „Kenyér“ című emléklapot ingyen kapják. A „Magyar Góniusz“ szerkesztősége és kiadóhivatala, Budapest, VII., Kerepesi-út 14.

Értesítők.

A zombori állami főgymnázium értesítője díszes kiállítással és ügyesen csoportosított tartalommal jelent meg. Közéttette Gerevits Gusztáv igazgató. Bevezetésül dr. Zlinszky Aladár gymntanárnak „Lyrai szemelvények“ című dolgozatát közli s utána bemutatja az elmult tanév történetét, kiterjeszkedve röviden minden mozzanatra, mely az intézet életében jelentékeny számot tett. Ismerteti a fontosabb miniszteri rendeleteket, fölgazgatási leiratokat s egyéb hatóságokról eredt átiratokat is. Tanítókat az intézetben az értesítő adatai szerint, az igazgatóval kívül még 12 rendez, 1 helyettes tanár, 1 iskolavoros, 5 hitoktató, (köztük egy okleveles hittanár) és 1 tornatanító. Kimu-

apatin la-
cán f. hó
ozott, egy
fiu ennek
adai kán-
a közér-
illetékes
esztette s
legutóbbi
az ó szta-
las birtok
etó aján-
rankovits
t ajánlott
már-már
sz Jakob
ttal ked-
a is haj-
megadni
al alapján
sak azon
julius hó
hajlandó
ni, ame-
valamint
ellenkező
patriárka
gy ezek
gy fölté-
pusztá-
tulajdo-
meg is
tartandó
okok?
tt a na-
megvizs-
ok min-
nyiben
an nem
lommal,
es a fel-
egbizása
zek által
l esetre
abadkai
megi" re
ugyan-
átvátzo-
miniszter
fél évet
haladt
szterium
nál leg-
agóntuli
zdasági
fogjak
zdasági
vi 7-ik
ete. —
Löver-
ag vál-
érem.
ok. —
a had-
— Az
ás sa-
tönzött
n kelt-
üreden
utadják
a kö-
d „Az
n. Igen
di ház
midőn
agyobb
ngok“
Vesé-
0 kép-
adkivül
ar Gé-
ovábbá
s, Vie-
a Bel-
örázoló
nusz“
esemé-
tettek,
okban.
lesőbb
klódik
ekben
állítású
vre 10
an be-
ngyen
kiadó-
értesi-
osított
Gusz-
gymn-
közli
erjesz-
et ele-
tosabb
egyéb
zetben
ég 12
oktató,
Kimu-

tatást közöl az értesítő, a tanári könyvtár, az ifjúsági könyvtár, a physikai és természettudományi múzeum, az éremgyűjtemény stb. tárgyaik az évi szaporulatáról. Az iskolaorvos dr. Flesch Adolf az intézet egészségügyéről értekezik behatóan. Első osztály ez évben is kettő volt. Az első A) osztálynak 44, a B nek 42, a 2 ik osztálynak 47, a 3-iknak 55, a 4-iknek 32, az 5-iknek 21, a 6-iknek 14, a 7-iknek 8 és a 8-iknak 9 rendes tanulója volt, az utóbbi 9 közül 8 nyilvánított érettné, 1 visszavetett (pótvizsgálatra). A tanulók között volt 22 ismétlő, a többi kezdő (1. oszt. 3) vagy baladó. Vallásra nézve volt 129 róm. kath., 3 gör. kath., 74 gör. kel., 4 ág. evang., 10 evang. ref. és 28 zsidó. Szerb vagy horvát anyanyelvű volt 79, német anyanyelvű 23 és magyar 146. A magyar nyelvben 43 jeles és 31 elégtelen tanjegyet láttunk, a latinban 29 jelest és 50 elégtelent, a német nyelvben (a 3 ik osztálytól kezdve adatik elő) 16 jeles és 37 elégtelen, a történelemben (az 1., 2. és 3. osztályban nem adatik elő) 22 jelest és 2 elégtelent, a vallásban 83 jelest és 8 elégtelent. (A 132 kath. tanuló közül 31 kapott jeles, 7 elégtelen osztályzatot; a 74 gör. kel. közül 37 kapott jelest, elégtelent egy se; a 28 zsidó közül 10 kapott jelest s 1 elégtelent; az evang. ref. 10 közül 6 jeles s a többi jó. Vajjon ehhez képest csakugyan a katolikusok fejteittek ki a legkevésbé szorgalmat e tantárgyban? Az arány körülbelül így állt az előző években is.) Felsőbb osztályba léphet a tanulásban mutatott eredményhez képest 118 tanuló, javító vizsgálatot tehet 36, az osztály ismétlésére utasított 49 tanuló.

Az adai földmivesszola értesítője. Szerkesztette Szobonya Bertalan igazgató. A füzet egy oldalon bemutatja röviden az intézet történetét s utána közli az iskola szervezeti szabályait. Az intézetbe való felvétel feltételei: betöltött 17 éves életkor, erős, egészséges testalkat, irni, olvasni, számolni tudás, fejedtetlen erkölcsi magaviselet, annak igazolása, hogy az illető védhimművel beolattott, a belépő tanonc szülőinek vagy gyámjának nyilatkozata a belépés megengedése iránt. — Az iskolában az egész tanfolyam két évig tart. Ezen két tanévben az elméleti tanítás és utbaigazítás 11 hónapig tart; a gyakorlati oktatás és begyakorlás az egész két évi tanítási idő alatt folyik. Az elméleti tanítás augusztus közepén fejeztetik be. Az elméleti tanítás tárgyai: olvasás, írás, számolás, magyar nyelv, talajisme, földművelés, növénytermelés, rétművelés, állattenyésztés és ápolás, kis gazdaságok berendezése és kezelése, könyvvezetés, kertészet (konyha- és gyümölcskertészet), szőlőművelés. — Van az iskolának 100 kat. holdnyi ingatlana s 35 holdnyi bérlete. — A múlt év tanulóiról s azok tanulmányi viszonyairól nem közöl adatokat az értesítő.

A debreceni kereskedelmi akadémia értesítőjére vonatkozólag Debrecenből írják a következőket: Az értesítő dr. Szántó Sámuel cikke, „A földrajzi tanítás fontosságáról“, nyitja meg, melyben az eddig „mellátlanul elhanyagolt“ földrajzi oktatás érdekében szolal fel, párhuzamban állítván a földrajzi oktatást hazánkban és a külföldön. Az igazgatói jelentésből látjuk, hogy a tanulók száma ezen évben is rendkívül emelkedett, úgy hogy az alsó évfolyamon párhuzamos osztályt kellett nyitni. Az akadémián az összes tanulók száma a három évfolyamon 188 volt, az alsófoku (kereskedőtanoncok) kereskedelmi iskolába 139 tanuló járt, a mely számhoz az esti szaktanfolyam 55 hallgatója — köztük hét nő — is járult. A tanári kar a hitoktatókkal együtt 18 tagból állott. Az ifjúság szakszerű kiképzésére kivül, a kereskedelmi akadémia tanári kara nagy súlyt fektet az ifjúság szellemi és erkölcsi nevelésére. Ennek előmozdítására szolgálnak részben az ifjúsági egyesületek. Az önképzőkör magyar- és idegen nyelvi szakosztályai az ifjúság szerény munkálkodását jelzik, a dalegyesület, valamint az ifjúsági zenekar igen nemes irányban hatnak az ifjúság erkölcsi nevelésére. Szepen virágzik a segélyező-egylet is, mely az akadémia szegény tanulóit tankönyvekkel látja el és havi segélyezésben részesíti. Ezen derék egylet az elmúlt tanévben 340 frtot költött segélyezésre, alaptökéje pedig már mintegy 2500 frtra emelkedett. Az ifjúság egy iskolai lobogóra is adakozott, melyre már mintegy 200 frt gyűlt össze. Végül kiemelendők tartjuk a dr. Bayer Ferenc igazgató tulajdonát képező internátust, mely az igazgató személyes vezetése alatt áll. Az ifjak egészen a család körében neveltetnek és két állandó nevelő felügyelete alatt végzik iskolai teendőiket. A mérsékelt havi 35 frtyi ellátási díj különösen alkalmassá teszi, hogy a szülők egész bizalommal adják gyermekeiket ezen internátusba. A célszerű berendezést, gazdag felszerelést szembetűnően mutatják az értesítőben közölt igen sikerült fénykép lenyomatok.

A zentai községi gymnasiumnak Szűcs Lajos igazgató által szerkesztett értesítője Fehér Ipoly volt szegedi tankertületi főigazgató teljes nagyságú arcképével s érdekes tartalommal jelent meg. Az értesítő Fehér Ipoly életrajzával van bevezetve. Megírja részletesen és igen jellemzően rajzolja Fehér Ipoly gyermekkorát, nevelését, majd működését, s végre pannonhalmi apátja való megválasztását, s az egész a pannonhalmi főmonostor történetével fejezi be. Ezután az igazgató közöl egy értekezést „A testi nevelésről.“ Közli még az értesítő a gymnasium mult iskolaévi történetét, a fontosabb szabályrendeleteket, s egyes iskola és község viszonyát érdeklő eseményeket. Az intézetet a községi gymnasiumi bizottság igazgatja. Tanított a gymnasiumban az igazgatón kivül még 5 rendes tanár, 3 hitoktató és egy tornatanár. Megismertem még az értesítő a bevezetett tananyaggal, s az intézet vagyoni állapotának kimutatásával; közli, mennyiben gyarapodtak az ifjúsági és tanári könyvtár, s a természettudományi és egyéb gyűjtemények. Az első osztálynak 55, a másodiknak 29, a harmadiknak szintén 29 és a negyediknek 26 tanulója volt. Ezek közül 129 haladó. Vallásra nézve róm. kath. 74, gör. kel. 12, ág. ev. 1, ev. ref. 2, és végre izraelita 51 tanuló. Tiszta jeles osztályzatot csak az első, harmadik és negyedik osztályban érdemelt ki egy-egy tanuló. Legtöbb jelest vallásból kaptak 52 elégtelent pedig latinból (39), a magyarból jelest 16, elégtelent 13 tanuló kapott. Felsőbb osztályba léphet 93 tanuló, javító vizsgálatot tehet 21, osztályt ismételni tartozik 23, s többé nem ismételtet 3 tanuló. Az értesítő végre megemlékszik még a jótékonyaságról, s a jövő tanév megnyitására vonatkozó értesítéssel végződik.

A titeli m. kir. állami polgári és mind kétnevelési elemi iskola értesítője különösen magyaros

és hazafias szellemű bevezetése által (az állami iskolák örömtünnepe a koronázás 25. év fordulóján) tünik ki. Számot ad az értesítő a titeli iskolák jelenéről és jövőjéről, a 91/92. tanév történetéről és az évről vizsgálatok lefolyásáról. A polgári iskola tantestülete az igazgatón kivül még három tanárból s három hitoktatóból állt. Az elemi iskolákban az igazgatón kivül még 2 tanító és 3 tanítónő működött. A polgári iskolának összesen 51, az elemi fiúiskolának 161, s a leányiskolának 136 tanulója volt. A tanítói kar sikere igazán dicsőre méltó, ha tekintetbe vesszük, hogy mindhárom iskola 348 tanulója közül a magyar ajkú fiú mellett 274 volt idegen anyanyelvű, még pedig német 118, horvát 41 és szerb 115. A tanulók közül haladó 305. A róm. kath.-ok mellett (178) nagy számmal szerepelnek még a gör. kel. 110 és az ev. ág. 40. Jeles illetve kitünő eredménnyel 48 tanuló végzett, több tárgyból elégtelent csak 4-en kaptak.

A kolozsvári kereskedelmi akadémia értesítője. Szerkesztette Kiss Sándor tanár. Megnyitja az értesítő „A Magyar nép“ című óda, a melyet a koronázási jubileumok az intézet által rendezett ünnepély alkalmára írt Farkas Sándor tanár. Utána: Torna, játékok és egyesület címen egy értekezést közölt, majd az igazgatói jelentést az intézettel összekötött belakásról, sőt ismerteti a belakási szabályzatot is. A 3-ik oszt. 65 tanulója közül érettné nyilvánított 57, javító vizsgálatra utasított 3. Jeles rendű bizonyítványt érdemelt ki 9, jó ált. osztályzatu bizonyítványt 20, egyszerűen érettné nyilvánított 28. Különben összesen 228 tanulója volt az intézetnek, a kik közül bennlakó volt 104. Születési helyre nézve a megyénkbeliek a tanulók 3.07% át teszik, vallásra nézve kath. 38.16%, zsidó 27.32%, ev. ref. 260, a többi felekezettek kisebb % ot mutatnak. — A bennlakó ifjak négy részletben fizetendő 350 frt díjért teljes ellátást kapnak.

Közgazdaság.

Egységes időjelzés. A belügyminiszter valamennyi törvényhatóságokhoz intézett körlevelében elrendelte, hogy az egységes időszámítás a közigazgatás minden ágában is érvényre emeltessék. Az időszámításnak az egész országban egyenlősítése érdekében az intézkedések aladéktalanul megteendőek arra nézve, hogy f. é. jul. 31-ről aug. 1-re virradólag a közép-európai egységes időszámításra térjenek az alja rendelt hatóságok, hivatalok és intézetek. Egyben intézkedett a kereskedelmi miniszter, hogy az összes vasuti állomások, posta- és táviró hivatalok naponta déli 12 órakor a budapesti meteorológiai intézettel pontos jelzést kapjanak.

Szerkesztői üzenetek.

R. B.—k. Gyöngye mind a kettő, de azért az egyiket besoroztuk. A „Szerettelek“ kezdetű legjobb akaratunk mellett se közölhetjük. Levelének további soraira vonatkozólag még egy kis türelmet kérünk. B. Sztanisics. Szabályrendelet intézkedése: az ellen mi nem segíthetünk. Egyébként ön a viszonyoknak csak hátrányait vette figyelembe: mi ugy látjuk, hogy a panaszos hangok daára is sokkal több előny háramlik ebből a nagy közönségre, mint kellenetlenség az egyesekre.

Naptár. Julius.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
20 Kedd	P. Vince, Arz.	Jusztin	7 Mal. Tamás
21 Szer.	Illés prófeta	Illés	8 N. Prok. vt.
22 Csüt.	Dániel prof.	Paula, Prax.	9 Pongrácz
23 Pént.	Mária Magd.	Mária Magd.	10 Ník. 45 vt.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-üggyvéd.
Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN ANDOR.

1939. szám.
kig. 1892.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Tovarisoa községében az üresedésben levő s 300 frt évi fizetéssel egybekötött végrehajtói állásra újabb pályázatot nyitok.

Felhívom pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványaitok **folyó évi augusztus hó 7-ig** hozzám nyujtsák be.
N.-Palánkán, 1892. július hó 10 én.

CSUPOR GYULA,
főszolgabíró.

Hirdetmény.

Szelencse külváros, Géza-utca 258. számú házban 3 szoba, 1 konyha, éléskamara, pince, fűszer, istálló, kerttel együtt, folyó évi november hó 1-től kezdve kiadó. — Bővebb felvilágosítással szolgál

Römer Manó,
háztulajdonos.

3—1

!Leander!

60 darab szép, nyíló
Leander
jutányos áron azonnal eladó.
Bővebb tudósítást ad Jakob-
csits Mihály, Zomborban. 2—1

4318. szám. Zombori kir. ügyészségtől.
kü. 1892.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. ügyészség felügyelete alatt álló szóntai rabmunkaház használatára szolgált kincstári tulajdont képező 2 drb ló, vastengelyű kocsis, szerszámok és pokrócok folyó évi **július hó 22-én délelőtti 9 órakor Zomborban a fogház melletti lópiacra**; — öt darab csolnak, 30 drb rab-ágy és asztal f. évi **július hó 25-én délutáni 2 órakor a gombosi vasutállomás közelében fekvő szóntai rabmunkaház, illetve a bogasi zsillip előtti föltélesen nyilvános árverésen** eladatnak, a venni szándékozók ezennel meghívattak.

Zomborban, a kir. ügyészségnél, 1892. évi július hó 16-án.

Dobák Béla,
kir. ügyész.

Pályázati hirdetés.

Csantavér községében (Bács m.) elhalálozás folytán megürrült I—II. fozistályu és ujonan szervezett I—II. leányosztály tanítói állásokra pályázatot hirdetnek. Évi jövedelem egyenkint 300 frt, 50 frt lakbér és 10 frt kertilletmény, négyenkint előleges részletekben kiutalványozva. A megválasztottak tartoznak az ismétlő-iskolát is tanítani és felváltva a „Népkönyvtár“ kezelni. Tannyelv magyar. Csupán férfiak pályázhatnak. Megjegyzendő, hogy az illetők a földévezetre csakis előléptetés folytán tarthatnak igényt, még pedig akként, hogy az I—II. fozistályra megválasztott előnyben részesül. A folyamodványok a csantavéri iskolaszékre címezve, **augusztus hó 10-ig** nagyságos Mamuzsich Mátýás prépost urhoz Szabadkára küldendők. A megválasztottak szeptember végén tartoznak állásaikat elfoglalni.

Páncsich Jakab,
iskolaszéki elnök.

Tanítói pályázat.

Szántován egy ujonnan szervezett magyarsálmát ajku róm. kath. tanítói állásra pályázat nyitattik. Az állás évi jövedelme 400 frt készpénz fizetés a község pénztárából évnegyedes részletekben előre fizetve és 50 frt lakbér fejében addig, míg a község állandó szabad lakásról nem gondoskodik. Pályázhatnak férfitanítók; a megválasztott állását f. évi szeptember 1-én köteles elfoglalni, mely naptól kezdve fizetése folyóvá tétetik. A szabályszerűen fölszerelt folyamodványok a szántovai róm. kath. iskolaszékre címezve, **augusztus 15-ig** a szántovai egyházközségi esperesi hivatalához Gákóvára (Bács m.) küldendők.

KANYÓ TAMÁS,
iskolaszéki elnök.

2—1
6566. szám.
tkvi 1892.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkövyvi hatóság közhírré teszi, Raics Tima ó szivaci lakos végrehajtónak Raics Tósa ó szivaci lakos végrehajtást szenvedő elleni vagyonszétosztás megújítása és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvény zék területén levő, Ó Szivacaon fekvő, az ó szivaci 1818. sz. tjkben foglalt Raics Tósa és Raics Tima nevén álló A I. 530. hr. 456. ö. i. számú egész ház és 300 □ öl beltelekre 400 frt, ugy az 1627. hr. számú 420 □ öles pótkertre az árverést 24 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1892. évi július hó 21-ik napján délelőtti 10 órakor** Ó Szivac községében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becslésének 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényi cikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
Kelt Zomborban, 1892. évi április hó 30-án.
A zombori kir. trvszék mint tkvi hatóság.

Radány Péter,
kir. trvszéki bíró.

Házeldadás.

Néhai özv. Ballun Pálné hagyatékához tartozó s Zomborban a szivaci-ut végén (a kövezeti vámház átellenében) fekvő sarokház; — ugy a szóntai-ut végén (a kövezeti vámház átellenében) fekvő sarokház szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Dr. Thurszky Zsiga,
ügyvéd.

2—1

Pályázat.

A katymári I-só ugy a II—III-dik német-magyar vegyes osztálynál tisedésben levő tanítói állásokra, melyekkel az ismétlősök oktatása is kapcsolatban van, pályázat nyitattik. Ez állásokra nők is folyamodhatnak. Mindkét állás javadalma egyenként 400 frt fizetés és 80 frt lakbér, mely fizetés havonkénti részletekben lesz felveendő. Föltételek: tanítói oklevél; a német és magyar nyelvről szóban és írásban tökéletes tudása; kötelező nyilatkozat, hogy állását iskolaév közben el nem hagyja; az orgonálásban jártasság, mert szükség esetében a kantort helyettesíteni tartozik, azért erről bizonyítvány csatolandó. A nótanítók részéről az utóbbi feltétel helyett a kézimunkában jártasság kivánatik, mert kötelességük leendő leányokat a kézimunkában oktatni. A pályázat határideje **folyo évi augusztus hó 21.**, mely napig a katymári róm. kath. iskolaszékre címzendő kérvények ft. dr. Boromisza Tibor ur, apát-espereshez Jankovácra (Bács megye) küldendők. — A megválasztottak tartoznak állásaikat folyó évi szeptember hó 1-én elfoglalni, mely naptól fogva huzzák fizetéseiket is.

Katymár, 1892. évi július hó 10-én.

2—1

R. kath. iskolaszék.

10425/1892. szám.

2—1

Árlejtsési hirdetés.

Az alább kiténtetett helyeken és időben többrendbeli helyreállítási munkálatoknak vállalat utáni biztosítása céljából zárt ajánlatokkal egybekötött szóbeli árlejtések fognak tartatni, melyekhez vállalkozni kívánók 10% bánatpénzzel ellátva azzal hivatnak meg, hogy a költségvetési okmányok és árlejtsési feltételek ugyanott megtekinthetők. Utóajánlatok nem fogadhatók el. **I. Palánkán a kincstári ispánság hivatalos helyiségében 1892. évi július hó 30-án délelőtt 8 órakor.** 1. Bogojevai róm. kath. templom helyreállítása 931 frt 15 kr kikiáltási árral. 2. Karavukovai róm. kath. templom helyreállítása 1674 frt 19 kr kikiáltási árral. 3. Plávnai róm. kath. templom tatarozása 163 frt 01 kr kikiáltási árral. 4. Doroszlói róm. kath. paplak helyreállítása 909 frt 62 kr kikiáltási árral; a kézi- és igásnapszámok a hitközség által vagy természetben viselendők, vagy pedig azok váltás ára fejében 1-nél 116 frt 53 kr, 2-nél 114 frt 24 kr, 3-nál 16 frt 27 kr és a 4-nél 132 frt 60 kr jár. **II. Zomborban a kincst. ügyészség hivatalos helyiségében 1892. évi augusztus hó 1-én d. e. 9 órakor.** 5. Zombori kincst. ügyészi laképület 485 frt 82 kr kikiáltási árral. **III. Aradon az államjóságigazgatóság hivatalos helyiségében (Pénzügyi palota) 1892. évi augusztus hó 2-án délelőtt 9 órakor.** 6. A mokriini róm. kath. templom helyreállítása 929 frt 54 kr kikiáltási árral; a kézi- és igásnapszámok a hitközség által vagy természetben viselendők, vagy pedig azok váltás ára fejében 126 frt 18 kr jár. Arad, 1892. július hó 11-én. **M. kir. államjóságigazgatóság.** (Utánnomat nem díjaztatik.)

Hirdetmény.

Néhai Morokvasits Vasza-féle kis-bezdáni utcában 347. szám alatt fekvő ház, nemkülönben 3 hold 445 □ öl szőlő és szántóföld szabad kézből eladó.

Értesítést kapni Kusevits Szvetozár kir. járásbírónál Viroviticán. (Verőce via Eszék.)

2069. sz.

5—5

1892. kig.

Pályázati hirdetés.

Bács Bodrogh vármegye ó-becsei járás Szenttamás községében leköszönés folytán tisedésbe jött s utólagos havi részletekben kifizetendő 200 frt készpénz fizetés és teljes ruházattal ellátott, illetve javadalmazott egy községi gyalogrendőri állásra pályázat hirdettetik.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kérvényeiket **f. évi július hó 30-ig** alulírt előjárásnál nyújtsák be, mert később beérkezett pályázati kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Pályázók a kérvényben igazolni tartoznak hogy:

1. Magyar honpolgárok;
2. védkötelezettségüknek megfeleltek, 24-ik életévüket betöltötték és a 60 ikat pedig el nem érték;
3. fedhetlen erkölcsűek és teljesen rovatlan előéletűek;
4. teljesen egészségesek;
5. irni és olvasni tudnak s a községben divó főnyelvet bírják.

Az alkalmazásnál elsőbbség adatik kiszolgált állami csendőrnöknek. A kérvények ezen előjárásnál lesznek beadandók.

Kelt Szenttamáson, 1892. évi július hó 4-én.

3—2

Az előjárás.

Árverési hirdetés.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy íj Tóth István végrehajtatónak Dekker Péter és neje Thurszki Mária végrehajtsat szenvedők elleni 600 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtsati ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, Zomborban fekvő, a zombori 2658. sz. tjkvben foglalt jelenleg Dekker Pál nevében álló A. t. (9462—9464.) hr. sz. ház, beltelek és 1 hold 1173²/₁₀₀ ed □ öl szántóföldre az árverést 889 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1892-ik évi október hó 4-ik napján délutáni 3 órakor ezen törvényszéki hatóság árverési t-rmében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladati fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik LX. törvényeikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszoigáltatni.

Kelt Zomborban, 1892. évi július hó 2-án.

A zombori kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. trvszéki bír.

Cséplőgéptulajdonosoknak és földbirtokosoknak tisztelettel ajánlom mint **ujdonságot** a legjobb orosz gépolajt, kiváló jó gépszirt, asztali, továbbá égető olajokat, úgy mint valódi orosz kocsiikenőesöt legjutányosabb ár mellett.

Kiváló tisztelettel
POLZOVICS S.
Csonoplai ut sarkán.

3—3

Ispán kerestetik.

Az angol-osztrák-bank csuroghi gazdaságban f. évi augusztus hó elsején **két ispáni állás** betöltendő.

Ezen állásokkal 600 frtnyi évi fizetés, szabad lakás (a szálláson), egy hold föld haszonélvezete és egy tehénnek tartása jár.

Pályázóktól megkivánatik, hogy a gazdaság minden ágában jártasak legyenek, a magyar és német nyelvet szóban és írásban bírják és hogy esetleg szerbül is beszéljenek.

Kellően felszerelt magyar és német nyelven sajátkezűleg irt pályázatok alulírotthoz beküldendők.

Hirtenstein Ignác,

tisztartó.

3—3

10499. sz.

tkvi. 1892.

Árverési hirdetés.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bács-Bodrogh megye árvereztető végrehajtatónak Kahn Mihály és neje Benzinger Anna végrehajtsat szenvedők elleni 69 frt 49 kr tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtsati ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő Kerynán fekvő, a kerynaji 1108. számú tjkvben foglalt Kahn Mihály és neje szül. Benzinger Anna nevében álló A. t. 1347/20. hr. 492 ö. i. számú ház és 74 □ öl beltelekre az újabb árverést 400 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1892. évi augusztus hó 23-ik napján délelőtti 10 órakor Kerynaja községtáznál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladati fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvényeikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszoigáltatni.

Kelt Zomborban, 1892. évi július hó 5-én.

A zombori kir. törvényszék mint telekk. hatóság.

Radány Péter,
kir. törv. bír.

ZOMBORI TAKARÉKPÉNZTÁR.

HIRDETMÉNY.

Az alóljegyzett igazgatóság a takarékpénztári választmányának f. hó 10-én hozott határozata alapján ezennel közhírré teszi, hogy a Zombori Takarékpénztár

1892. július 16-tól kezdve

az ingatlanokra adandó kölcsönök után,
a leszámított vagy jelzálogilag biztosított váltók után és
az értékpapirokra adandó előlegek után a kamatokat

évi 6%-ra leszállította.

A bács-bodroghmegyei mezővárosoknak és községeknek a közjódelmek lekötése eránt, de jelzálogi biztosítás nélkül adható új kölcsönök után évi 5¹/₂% kamatot fog számítani; a kölcsönök után eddig szokásos 1²/₀% irásdíjat pedig teljesen beszüntette.

A betételek után 5000 frág 4¹/₂% feltétlenül, az 5000 frtot meghaladó betételek után pedig 4¹/₂% kamatok csak azon esetben lesznek számíthatók, ha az ilyen betételek az utolsó betétel napjától számítva, legalább hat hónapig az intézetnél változatlanul meghagyatnak.

A nagyobb összegű és rövidebb időre elhelyezett betételek után, úgy mint eddig, ezentul is 4% kamatok fognak számíttatni azzal, hogy mindennemű betételek kamatai után a 10%-os kamatadót a takarékpénztár sajátjából fizetendi.

Zombor, 1892. évi július 12-én.

A Zombori Takarékpénztár Igazgatósága

Barthol József s. k.,

igazgató.

Zombor, 1892. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.